

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-04-19

Ärendenummer SMF-2024-00050

Handläggare

Lisa Nilsson

Telefon: 031-368 25 62

E-post: lisa.nilsson@stadsmiljo.goteborg.se

Hantering efter genomförandestudie – Askims Stationsväg

Förslag till beslut

I Stadsmiljönämnden

1. Stadsmiljönämnden hemställer till stadsbyggnadsnämnden att initiera ny utredning för lösning på trafiksituationen på Askims Stationsväg inom ramen för kommande detaljplanearbete vid Carl Gunérs Backe.
2. Stadsmiljönämnden beslutar, förutsatt att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt ovan hemställen, att avsluta genomförandestudien för Askims Stationsväg och därmed bokföra nedlagda kostnader som driftkostnad.

Sammanfattning

Askims Stationsväg är en kommunal gata belägen i Askim. Gatan utgör en viktig länk dels för de boende i området, dels på systemnivå för trafik mellan väg 158 Säröleden, Askim och handelsområdet Sisjön. Trafiksituationen har länge varit problematisk på grund av stora trafikmängder i kombination med gatans utformning och direktutfarter mot gatan, vilket lett till överbelastning och bristande trafiksäkerhet.

Hantering av trafiksituationen på Askims Stationsväg har en lång historik inom Göteborgs Stad. Gällande stadsplan för området, vilken medger en direktkoppling via en ny väg från Askims Stationsvägs västra del till Gamla Särövägen, vann laga kraft år 1974 och genom åren har flera politiska beslut fattats och flera utredningar har genomförts. Mellan år 2022 och 2024 har en genomförandestudie för utbyggnad av vägen enligt gällande stadsplan genomförts av trafikkontoret/stadsmiljöförvaltningen. Denna åtgärd har en kostnadsbedömning på ca 270 miljoner kronor med flera risker kopplade till sig. Denna åtgärd bedöms också ha negativa konsekvenser, bland annat kopplat till naturmiljön, och har flera kvarstående osäkerheter.

Enligt överenskommelse mellan stadsmiljöförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen föreslås lösning på trafiksituationen på Askims Stationsväg utredas i kommande detaljplanearbete vid Carl Gunérs Backe. Förvaltningen bedömer att detta alternativ ger möjlighet att hitta en bra lösning för Askims Stationsväg ur ett samlat stadsbyggnads- och trafikperspektiv. Stadsmiljöförvaltningen föreslår därför stadsmiljönämnden att hemställa till stadsbyggnadsnämnden att initiera ny utredning för lösning på trafiksituationen på Askims Stationsväg.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Genomförandestudien för Askims Stationsväg som nu är färdigställd har haft en kostnad på cirka 6,1 miljoner kronor. Vid beslut enligt detta tjänsteutlåtande blir nedlagda kostnader för genomförandestudien en förgäveskostnad och bokförs därmed som driftkostnad.

Skulle en ny väg byggas i enlighet med gällande stadsplan och föreslagen åtgärd i genomförandestudien bedöms totalkostnaden för projektering och produktion uppgå till ca 270 miljoner kronor varav 42 miljoner kronor föreslås till riskreserv (2023 års prisnivå). Kostnadsbedömningen baseras på kalkyl framtagen i genomförandestudien. Åtgärden bedöms innebära stor risk för ökade kostnader kopplat till omfattande markarbeten, konstruktion och det ekonomiska världsläget. Det bedöms därmed inte vara lämpligt utifrån ekonomisk dimension att gå vidare med åtgärden.

Bedömning ur ekonomisk dimension för alternativ trafiklösning inom ramen för detaljplanearbete vid Carl Gunérs Backe får kommande utredningar svara för.

Bedömning ur ekologisk dimension

En ny väg i enlighet med gällande stadsplan och föreslagen åtgärd i genomförandestudien bedöms innebära negativ påverkan på naturmiljön genom att områden med förhöjda naturvärden tas i anspråk. Inom genomförandestudiens inventeringsområde har flera naturvärden identifierats. Dessa områden innefattar blandlövskogar med grova, håliga träd som ekar, lindar och askar, vilka är viktiga för djurlivet. Området har flera skyddsvärda träd samt förekomster av fridlysta djurarter och växter. Närliggande projekt har även påvisat att fladdermöss finns i närområdet. Fåglar och andra arter riskerar att förlora sina livsmiljöer, och även om vissa ytor kan återställas efter byggnationen, kommer kvaliteten på dessa miljöer att vara lägre än tidigare.

Bedömning ur ekologisk dimension för alternativ trafiklösning inom ramen för detaljplanearbete vid Carl Gunérs Backe får kommande utredningar svara för.

Bedömning ur social dimension

Trafiksäkerheten och tryggheten på Askims Stationsväg är idag bristfällig. Standard på gångbanan längs gatan varierar kraftigt och cyklisterna hänvisas till blandtrafik i körbanan. Tillgängligheten för personer med funktionsvariationer är begränsad.

Det finns många målpunkter i aktuellt område och människor i alla åldrar rör sig i området. Askims torg, med bland annat bibliotek och vårdcentral, ligger strax söder om genomförandestudiens utredningsområde. Låg- och mellanstadieskolan Askimsskolan ligger i direkt anslutning till genomförandestudiens utredningsområde. Askims Stationsväg utgör en viktig förbindelse mellan Askims torg och Askimsskolan och tidigare utredningar har visat att lärare undviker att gå Askims Stationsväg tillsammans med elever eftersom de inte anser det trafiksäkert.

En ny väg i enlighet med gällande stadsplan och föreslagen åtgärd i genomförandestudien skulle innebära en ökad trafiksäkerhet för gående och cyklisterna samt förbättrad tillgänglighet och framkomlighet med fler och bättre gång- och cykelbanor. Askims Stationsvägs östra del avlastas från genomgående fordonstrafik och får status av villagata. Områdets luftkvalitet bedöms påverkas måttligt negativt av åtgärden. Omfördelning och

ökning av trafik i området skulle resultera i motsvarande förändring av områdets bullernivåer. För Askimsskolan skulle de högsta ljudnivåerna inte öka jämfört med befintliga trafikförutsättningar, däremot skulle de högsta ljudnivåerna förekomma på större yta av skolgården än idag. Inga ekvivalenta ljudnivåer inom utredningsområdet skulle överstiga 63 dBA, vilken är den ljudnivå där Göteborgs Stad överväger bullersänkande åtgärder.

Bedömning ur social dimension för alternativ trafiklösning inom ramen för detaljplanearbete vid Carl Gunérs Backe får kommande utredningar svara för.

Ärendet

Stadsmiljöförvaltningen föreslår stadsmiljönämnden att hemställa till stadsbyggnadsnämnden att initiera ny utredning för lösning på trafiksituationen på Askims Stationsväg.

Stadsmiljöförvaltningen föreslår stadsmiljönämnden att besluta, förutsatt att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt ovan hemställan, att avsluta genomförandestudie Askims Stationsväg och därmed bokföra nedlagda kostnader som driftkostnad.

Beskrivning av ärendet

Trafiksituation idag

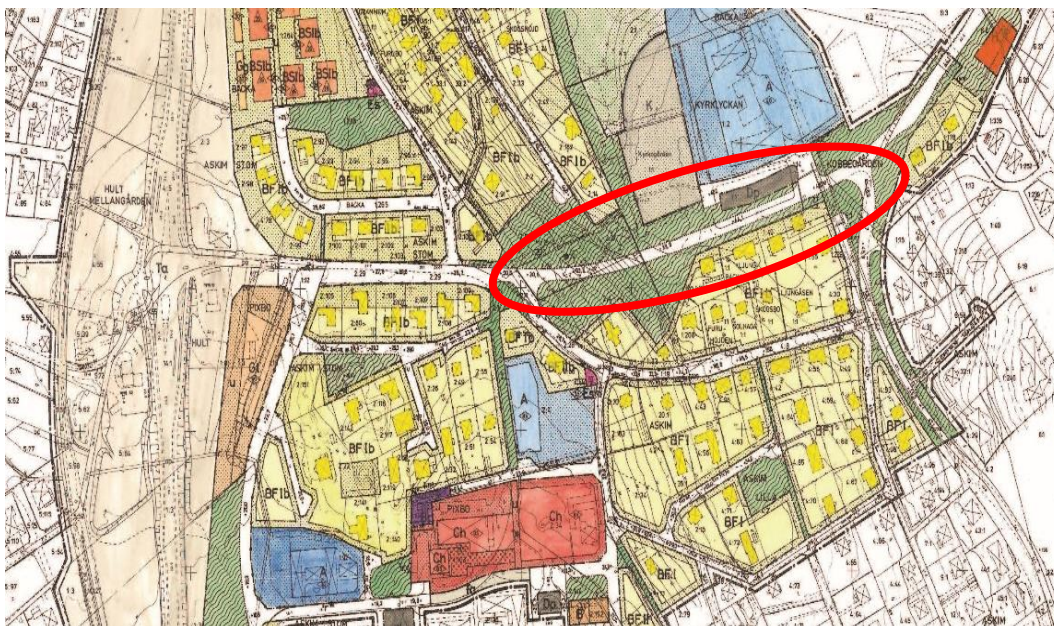
Askims Stationsväg är en kommunal gata belägen i Askim. Gatan utgör en viktig länk dels för de boende i området, dels på systemnivå för trafik mellan väg 158 Säröleden, Askim och handelsområdet Sisjön. Trafiksituationen har länge varit problematisk på grund av stora trafikmängder i kombination med gatans utformning och direktutfarter mot gatan, vilket lett till överbelastning och bristande trafiksäkerhet. Ett antal förskolor och skolor finns i området och tryggheten och trafiksäkerheten för barnen är idag bristfällig. Sedan 2015 trafikerar inte kollektivtrafik gatan med hänvisning till den bristande trafiksäkerheten och en bristande arbetsmiljö för förarna. Ett antal mindre åtgärder har genomförts under åren men de huvudsakliga problemen med bristande trafiksäkerhet, dålig framkomlighet och störningar för de boende längs gatan, kvarstår.

Historik

Hanteringen av trafiksituationen på Askims Stationsväg har en lång historik inom Göteborgs Stad. Gällande stadsplan för området vann laga kraft år 1974. Stadsplanen medger en direktkoppling via en ny väg från Askims Stationsvägs västra del till Gamla Särövägen. År 1993 beslutade Länsstyrelsen att Göteborgs kommun är skyldig att genomföra avstängningen av Askims Stationsväg och bygga den nya vägen enligt gällande stadsplan.

Genom åren har flera politiska beslut kopplat till Askims Stationsväg fattats och flera utredningar har genomförts. Mindre åtgärder har gjorts, exempelvis ytterligare farthinder, och förbud mot genomfartstrafik har införts. Detta har dock inte haft avsedd verkan.

År 2016 sammanställdes alla utredningar och arbeten som genomförts mellan åren 1974 och 2016 i en rapport, *Trafikutredning Askims Stationsväg* (2016-04-28, Tyréns). Sammanställningen redovisade historik avseende beslut som tagits, allmänhetens synpunkter samt utredningar som gjorts. Rekommendationen i rapporten var att gå vidare med en analys av samtliga åtgärder som föreslagits genom åren för en lösning av trafiksituationen, men att detta behöver analyseras utifrån dagens förutsättningar och planeringsideal. Samma år sammanställdes tidigare framtagna förslag på lösningar och analyser av dessa utifrån aspekter som trafiksituation, miljö och genomförande i *Trafikutredning Askims Stationsväg* (2016-12-13, Ramböll). Här presenterades förslag på fortsatt hantering i frågan samt ett förordat förslag på utformning.

Figur 1. Utsnitt ur gällande stadsplan från 1974 där aktuell väg norr om befintlig Askims Stationsväg finns med. Denna väg är inte utbyggd.

Genomförandestudie

Mellan år 2022 och 2024 har en genomförandestudie för utbyggnad av vägen enligt gällande stadsplan och tidigare utredningar genomförts av trafikkontoret/stadsmiljöförvaltningen. Skedesbeslut fattades av dåvarande trafiknämndens arbetsutskott 2021-05-12 och reviderat skedesbeslut fattades av trafiknämndens arbetsutskott 2022-01-27.

I genomförandestudien har tre olika konstruktiva lösningar för den nya vägen studerats: stödmurar med slänt, tråg och tunnellsättning. Släntalternativet valdes bort då det medför orimligt stora intrång i befintlig miljö. Genomförandestudien rekommenderar en tunnellsättning på delar av sträckan då detta ger fördelar ur ett tillgänglighetsperspektiv och bedöms till motsvarande kostnad som tråg.

Genomförandestudiens föreslagna åtgärd innebär att trafikmängderna i området omfördelas och ökar. Trafiken på Askims Stationsvägs västra del bedöms öka från dagens nivå kring 5 000 ÅMVD (årsmedelvardagsdygn) till cirka 9 000. Den nya vägen får trafikmängder kring 7 500 fordon per dag medan Askims Stationsvägs östra del går från en dygnstrafik om cirka 4 500 fordon till 500 med den nya vägen.

I genomförandestudien har flera risker och osäkerheter med föreslagen åtgärd identifierats. Åtgärden innebär omfattande produktion med stora schakt- och fyllnadsmassor och stor spontkonstruktion på ett begränsat arbetsområde som dessutom ligger i direkt anslutning till skola och kyrkogård vilket medför risk för störningar, olyckor, förseningar i produktion och ökade kostnader.

Delar av föreslagen trafiklösning riskerar att ligga utanför tolkningsutrymmet för vad stadsplanen medger. Åtgärden innebär viss avvikelse från stadsplanen beträffande höjder. Det föreligger en risk att stadsbyggnadsnämnden inte bedömer dessa som liten avvikelse.

Inga riktade artinventeringar har genomförts inom ramen för genomförandestudien. Skulle framtida utredningar visa att träd nyttjas som yngel-, häckningslokal eller dylikt kan behov av artskyddsdispens för flertal arter föreligga. Detta kan medföra behov av kompensationsåtgärder samt risker kopplat till nekad artskyddsdispens.

Fortsatt arbete

Byggnadsnämnden beslutade 2019-03-01 om positivt planbesked för bostäder och förskola vid Carl Gunérs Backe, strax norr om genomförandestudiens utredningsområde. Enligt överenskommelse mellan stadsmiljöförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen föreslås lösning på trafiksituationen på Askims Stationsväg utredas i det kommande detaljplanearbetet vid Carl Gunérs Backe. Stadsmiljöförvaltningen går därmed inte vidare med projektering och produktion av genomförandestudiens föreslagna åtgärd.

Förvaltningens bedömning

Stadsmiljöförvaltningen bedömer att det fortsatt är högst angeläget att åtgärda rådande trafiksituation på Askims Stationsväg. Förvaltningen bedömer det dock inte vara lämpligt att genomföra åtgärd i enlighet med framtagna genomförandestudier. Detta med hänsyn till kostnadsbedömning, risker samt negativ påverkan på bland annat naturmiljö, luft och buller.

Enligt överenskommelse mellan stadsmiljöförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen föreslås lösning på trafiksituationen på Askims Stationsväg utredas inom ramen för kommande detaljplanearbete vid Carl Gunérs Backe. Stadsmiljöförvaltningen bedömer att detta alternativ ger möjlighet att hitta en bra lösning för Askims Stationsväg ur ett samlat stadsbyggnads- och trafikperspektiv.

Stadsmiljöförvaltningen föreslår därför stadsmiljönämnden att hemställa till stadsbyggnadsnämnden att initiera ny utredning för lösning på trafiksituationen på Askims Stationsväg inom ramen för kommande detaljplanearbete vid Carl Gunérs Backe. Stadsmiljöförvaltningen föreslår också stadsmiljönämnden att besluta, förutsatt att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt ovan hemställan, att avsluta genomförandestudien för Askims Stationsväg och att nedlagda kostnader därmed bokförs som driftkostnad.

Kerstin Elias

Anders Ramsby

Avdelningschef

Förvaltningsdirektör

Planering och Investering

Stadsmiljöförvaltningen